

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. október 21.

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Útmutató az írásbeli vizsgafeladatok javításához

A dolgozatot a vizsgázó által használt színűtől eltérő színű tollal javítsa az alábbiak szerint!

1. Jó válasz	✓
2. Hiány(osság)	√—
3. Nem tartozik szorosan a megoldáshoz	[]
4. Felesleges, értékelhetetlen rész (áthúzás)	—————
5. Súlyos hiba, tartalmi tévedés (aláhúzás)	—————
6. Értelmetlen szöveg, logikai problémák (aláhúzás)	~~~~~
7. Nyelvhelyesség (aláhúzás)
8. Durva helyesírási hiba (aláhúzás)	=====

(Durva helyesírási hiba:

- a mássalhangzók időtartamának hibás jelölése
- az összeolvadás, a hasonulás és a kiesés hibás írásmódja
- kis- és nagy kezdőbetű tévesztése (pl. Római Birodalom, Széchenyi, napóleoni, németországi)
- igekötős igék hibás egybe-, illetve különírása
- tagadószó egybeírása
- az ly- j tévesztése)

A feladatok alatt található téglalapok közül a bal oldaliban a feladatra adható maximális pontszám van, a **jobb oldali téglalapba kell beírni a tanuló által elért összes/teljes pontszámot**.

A feladatok egyes részeinek megoldásáért járó **részpontszámokat** is írja a dolgozat(ok)ra!

Csak a megoldási útmutatóban megadott/megfogalmazott válaszszövegeket fogadja el, és az egyes feladatoknál feltüntetett pontozás szerint értékeljen! A megadott válaszszövegektől eltérést lehetővé tevő feladatokra, feladatelemekre (pl. indoklás) és feladattípusokra a részletes megoldási útmutatóban külön utalás található.

I. A rövid feladatok javítása, értékelése

Értékelési alapelv, hogy a javítókulcsban szereplő válaszszövegeket kell jó válaszként elfogadni.

Pontozás

Jó válasz/válaszszöveg:	0,5 vagy 1 pont (a megoldókulcsban feltüntetettek szerint)
Rossz válasz:	0 pont
Hiányzó válasz:	0 pont

Azokra a feladatelemekre lehet 0,5 pontot adni, amelyeket a javítókulcs külön is megjelöl.

A megoldókulcsban megadott pontszám egy-egy eleme már tovább nem bontható.

Az egyes feladatrészek pontjainak összesítése során kapott pontszámot nem kell kerekíteni, lehet pl. 3,5 pont.

A több válaszszövegből álló feladatok pontozása:

- ha 2 pont adható, és két válaszelemet vár el a feladat, akkor minden egyes hibátlan válaszelemért 1-1 pont adható;
- ha 1 pont adható, és két válaszelemet vár el a feladat, akkor minden egyes hibátlan válaszelemért 0,5-0,5 pont adható.

A nem zárt végű feladatoknál (az indoklásoknál, szövegértelmezéseknél stb.) minden olyan megoldás elfogadható, amely tartalmilag megegyezik a megoldási útmutatóban szereplő válasszal. (Ezért ezeknél a feladatoknál a megoldások „Pl.”-val kezdődnek.)

Azoknál a feladatoknál, ahol több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani (pl. igaz-hamis), ott az összes válaszelem aláhúzása, megjelölése esetén a válasz nem értékelhető. Ha egy feladat meghatározza az elem(ek) számát, és a vizsgázó ennél többet ír, akkor a beírás sorrendjében kell értékelni.

A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható.

Hibás vagy hiányzó válaszelemek miatt pontot levonni nem szabad.

Ha az egyszerű, rövid feladatok összpontszáma egész szám, akkor nincs teendő, ha törtszám, akkor a matematika szabályai szerint egész számra kell kerekíteni (pl. 23,5 pont kerekítve 24 pont).

A **kerettantervekben** szereplő személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők.

A megoldásban szereplő javítókulcstól csak **különösen indokolt esetben lehet eltérni**. Az eltérések okát a javítónak külön szöveges magyarázattal kell indokolnia.

II. A szöveges feladatok javítása, értékelése

1. A feladatválasztás

Összesen **három** feladat értékelhető:

- egy **egyetemes** történelemre vonatkozó **rövid** feladat,
- egy **magyar** történelemre vonatkozó **rövid** feladat,
- egy **magyar** történelemre vonatkozó **hosszú** feladat.

A két magyar történelemre vonatkozó feladatnak **különböző korszakokra** kell vonatkoznia.

A feladatok értékelése a tanulók **hibás feladatválasztása esetén**

Ha *három feladatot oldott meg* a tanuló, de helytelenül választott a korszakok, a feladattípus stb. vonatkozásában, akkor

- azt a feladatát (vagy feladatait) kell figyelmen kívül hagyni, amelyikben a legkevesebb pontot érte el, így az összpontszám kiszámításánál a legkisebb pontveszteség éri;
- azt az egy (kettő) feladatát kell figyelembe venni, amely(ek) megfelel(nek) a választási szempontoknak, és amely(ek)ben a legtöbb pontot szerezte.

Ha a tanuló *háromnál több feladatba is belekezd*, de nem jelöli egyértelműen választását, és a megoldások között van három olyan feladat, amelyik megfelel a választási szabályoknak, akkor a legkisebb sorszámú megoldott feladattól indulva, a jó választás szabályai alapján emelkedő számsorrendben kell a feladatokat értékelni (pl. 13., 15., 18. vagy 14., 15., 18.).

Ha a tanuló *háromnál több feladatba is belekezd*, de nincs három olyan feladata, amely megfelel a választási szempontoknak, akkor azokat a feladatait kell figyelembe venni, amely(ek) megfelel(nek) a választási szempontoknak, és amely(ek)ben a legtöbb pontot szerezte.

Ha a vizsgázó *mindegyik feladatba belekezd*, és nem jelzi egyértelműen választását, akkor a vizsgaleírásnak megfelelően a **13., 15., 20.** feladatok megoldását kell értékelni.

2. A feladatok értékelése

A feladatok **értékelésében** a következő szempontok a meghatározók:

- a) **feladatmegértés,**
- b) **követelményeknek** (kompetenciák, tartalmak) való megfelelés,
- c) **megszerkesztettség, nyelvhelyesség.**

A szöveges feladatok értékelése a **javítókulcs** felhasználásával történik, amely tartalmazza a konkrét értékelési szempontokat és a műveleteket, valamint a hozzájuk rendelhető tartalmakat.

a) Útmutató a feladatmegértés pontozásához:

A feladatmegértés kapcsán a következő szempontokat kell figyelembe venni.

- A feladat (téma, korszak) azonosítása: a diák a megadott problémáról, témáról, korszakról ír-e?
- A témataartás, a lényeg kiemelése: lényegre törően, a feladatban felvetett problémára koncentrálnak-e?
- Tartalmi mélység, kifejtettség: megállapításai és következtetései mennyire összetettek, illetve relevánsak-e a probléma szempontjából?
- A műveleti sokszínűség és eredményesség: használja-e a megfelelő forrásokat, és tud-e lényeges megállapításokat, következtetéseket tenni?

A feladatok konkrét értékelésénél az első lépés annak eldöntése, hogy a **feladatmegértésre** adható 4 vagy 8 pontból elért-e a vizsgázó legalább 1 pontot. Ha nem, akkor a feladat összpontszáma csak 0 pont lehet.

A problémamegoldó (rövid) feladatoknál

4 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, a kifejtés arányos, logikus, lényegre törő. A források felhasználásával lényeges következtetéseket fogalmaz meg, a konkrét és az általános megállapítások aránya kiegyensúlyozott.

3 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő.

2 pont akkor adható, ha a probléma megoldását csak részben dolgozta ki, és használta a forrásokat, de nem tesz lényegi megállapításokat.

1 pont akkor adható, ha legalább egy olyan megállapítást tesz, amely alapján igazolható, hogy a problémát megértette, de a kifejtés túlnyomó része nem a probléma értelmezésére vagy megoldására irányul.

0 pont akkor adható, ha nem érti meg, illetve teljes mértékben félreérti a feladatot, nem használta a forrásokat, megállapításai nem a probléma értelmezésére irányulnak.

Az elemző (hosszú) feladatoknál

7-8 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, a kifejtés arányos, logikus, lényegre törő. A források felhasználásával lényeges következtetéseket, megállapításokat fogalmaz meg, a konkrét és az általános megállapítások aránya kiegyensúlyozott.

4-6 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő.

2-3 pont akkor adható, ha a probléma megoldását csak részben dolgozta ki, és használta a forrásokat, de nem tesz lényegi megállapításokat.

1 pont akkor adható, ha legalább egy olyan megállapítást tesz, amely alapján igazolható, hogy a problémát megértette, de a kifejtés túlnyomó része nem a probléma értelmezésére vagy megoldására irányul.
--

0 pont akkor adható, ha nem érti meg, illetve teljes mértékben félreérti a feladatot, nem használja a forrásokat, megállapításai nem a probléma értelmezésére irányulnak.
--

b) A műveletek és a tartalmi elemek pontozása

A javítókulcsban az egyes kompetenciák (pl. idő- és térbeli tájékozódás, források használata) alkalmazásához kapcsolódó műveleteket „M”-mel, a hozzájuk rendelhető tartalmi elemeket pedig „T”-vel jelöltük.

Szoros összefüggés van természetesen a két értékelési szempont között, hiszen a **műveletek csak a konkrét tartalmakon keresztül értelmezhetők és értékelhetők**.

Egy művelethez a problémamegoldó (rövid) feladatok esetében egy-két tartalom kapcsolódik, míg az elemző feladatokban – különösképpen az eseményeket alakító tényezők feltárásánál – több, kettő-három tartalmi elem is rendelődik.

Ha a javítókulcsban egy művelethez csak egy tartalmi elem kapcsolódik, akkor a javításban a műveletek és a tartalmak **pontszámának is meg kell egyeznie**. (Például: rövid feladatok esetében a *Tájékozódás térben és időben*, a *Szaknyelv alkalmazása* és a *Források használata* szempontokra, illetve hosszú feladatok esetében a *Tájékozódás térben és időben* és a *Szaknyelv alkalmazása* szempontokra csak 0 vagy 2 vagy 4 pont adható.)

Ha a javítókulcsban egy művelethez több tartalmi elem kapcsolódik, akkor a köztük lévő szoros összefüggés miatt **bizonyos pontszámok nem adhatók** (például: rövid feladatoknál az *Eseményeket alakító tényezők feltárása* szempontra nem adható 1 és 4 pont, a hosszú feladatoknál a *Források használata* szempontra nem adható 1 és 5 pont, az *Eseményeket alakító tényezők feltárása* szempontra nem adható 1 és 6 pont).

Általános szabályként az egyes műveletek és az egyes tartalmak pontozásakor az alábbiakat kell érvényesíteni.

A „Műveletek” (M) pontozása

2 pont akkor adható, ha a hozzá tartozó, a vizsgázó által elért tartalmi pontszám magas (az elérhető maximális tartalmi pontszám több mint 50%-a).

1 pont akkor adható, ha a tartalmi pontszámokból a vizsgázó legalább 1 pontot elért, és a válasz nem tartalmaz durva hibát (téves adatot, megállapítást).
--

0 pont akkor adható, ha a vizsgázó a tartalmi elemekre nem szerzett pontot, és a válasza súlyos tévedést tartalmaz.
--

A tartalmi elemeknél szereplő példák (Pl.) azt jelzik, hogy mely tartalmak fogadhatók el jó válaszként. **A tartalmi válaszelemek általában két részből állnak:** idő- és térmeghatározás; általános és konkrét fogalomhasználat; felsorolás (rögzítés, bemutatás) és következtetés (megállapítás). Ez a pontozásnál azt jelenti, hogy ha csak az egyik elemet tartalmazza a válasz, akkor 1 pontot, ha mindkettőt, akkor 2 pontot lehet adni. Természetesen a tartalmi válaszelemeknél – különösképpen a felsorolásoknál és következtetéseknél – másfajta jó kombináció is elfogadható, mint amit a javítókulcs tartalmaz! A javítókulcsban néhány tartalmi elemnél a „vagy” szóval elválasztva több jó válaszlehetőség is szerepel, mindez nem zárja ki, hogy más jó tartalmi elemeket is elfogadjon az értékelő.

A „Tartalmi elemek” (T) pontozása

2 pont akkor adható, ha a válasz megfelelő mennyiségű helyes adatot tartalmaz, az elemzés jó színvonalon hivatkozik a forrásokra (szerzőre, szándékokra, körülményekre stb.), valamint többféle jellemző, tipikus okot, következményt fogalmaz meg, és/vagy említ az eseményekhez kapcsolódó történelmi személyiségeket.

1 pont akkor adható, ha kevés és nem lényeges, nem a legjellemzőbb adatot, következtetést, megállapítást tartalmaz az elemzés.

0 pont akkor adható, ha nincsenek adatok, összefüggések, vagy ha teljesen hibás megállapítások vannak a megoldásban.

c) A „Megszerkesztettség, nyelvhelyesség” pontozása

A problémamegoldó (rövid) feladatoknál

2 pont akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló, szerkesztett szöveg, melyben nincsenek durva helyesírási hibák.

1 pont akkor adható, ha több nyelvhelyességi és több durva helyesírási hiba van benne.

0 pont akkor adható, ha a megoldás csupán szavakból álló vázlat, nincsenek benne összefüggő mondatok.

Az elemző (hosszú) feladatoknál

7-8 pont akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló, koherens, szerkesztett szöveg, felépítése logikus, arányosan igazodik a tartalmi kifejtéshez, megállapításai árnyaltak, több szempontúak, és nem tartalmaz nyelvtani vagy helyesírási hibát.

4-6 pont akkor adható, ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de aránytalanul szerkesztett, vagy néhány megállapítása leegyszerűsített, egysíkú, kisebb nyelvhelyességi hibákat tartalmaz.

2-3 pont akkor adható, ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de a szöveg rosszul szerkesztett, aránytalan, hiányos (pl. a bevezetés, tárgyalás, befejezés közül valamelyik hiányzik). A szöveg megállapításai leegyszerűsítettek, egysíkúak, nyelvhelyességi hibákat tartalmaznak.

1 pont akkor adható, ha a válasz mondatokból áll, de a mondatok között alig van (tartalmi vagy nyelvi) összefüggés, és súlyos nyelvhelyességi és helyesírási hibákat tartalmaz.

0 pont akkor adható, ha a válasz vázaltszerű, csupán szavakból áll.

3. A szöveges feladatok terjedelme

Fontos szövegalkotási kompetencia, hogy a vizsgázó a gondolatait az előre meghatározott terjedelem keretei között fejtse ki. Indokolt esetben a kipontozott helyen megkezdett gondolat a lap üres helyein befejezhető, és ez a válaszelem is és értékelhető. Ez a rövid feladatoknál kb. 2-3 sort, hosszú feladatoknál kb. 4-5 sort jelent.

4. A szöveges feladatok értékelésének javasolt menete

1. Tanulmányozza át a feladatok javítókulcsait!
2. Tekintse át az értékelési szempontsor mintáját!
3. Ellenőrizze a vizsgázó feladatválasztásait!
4. Legalább kétszer olvassa el a tanuló dolgozatát!
5. A javítókulcs elemei szerint állapítsa meg az egyes szempontok szerint elért pontszámot!
6. Állapítsa meg az összpontszámot, és az osztószám **(2)** segítségével számítsa át vizsgaponttá!
7. A vizsgapontokat feladatonként **ne kerekítse!**
8. **Számítsa ki a három esszéfeladatban elért összesített vizsgapontszámot! Ha ez az összpontszám egész szám, akkor nincs teendő, ha törtszám, akkor a matematika szabályai szerint egész számra kell kerekíteni (pl. 23,5 pont kerekítve 24 pont).**

III. A feladatlap összpontszámának megállapítása

Adja össze az I. és a II. összetevőben elért pontszámokat!

Táblázatok a feladatok értékeléséhez, pontozásához

Rövid választ igénylő feladat

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	OSZTÓSZÁM 2	
Vizsgapont	12	

Hosszú választ igénylő feladat

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	OSZTÓSZÁM 2	
Vizsgapont	21	

I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. Ókori Kelet vallásai (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

terület/civilizáció	kép
India	c
Kína	d
Palesztina/Izrael	a
Egyiptom	
Mezopotámia	b

2. Középkori kereskedelem (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)

útvonal, terület, város	szám
Champagne	4.
Firenze	7.
Konstantinápoly	8.
a svájci hágók	5.
Róma	
a levantei kereskedelem útvonala	1.
Flandria	3.
Velence	6.
a Hanza-kereskedelem útvonala	2.
a Selyemút	

3. Aranybulla (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

Állítás	igaz	hamis
a) Az Aranybullát egy konzervatív bárókból, serviensekből és várjobbágyokból álló mozgalom nyomására 1222-ben IV. Béla király adta ki.		x
b) Az Aranybulla a várjobbágyok jogait is megerősíti, pl. az adómentességet, a szabad végrendelkezést, ill. a honvédelmi kötelezettséget.	x	
c) Az Aranybulla kiadását nagyszabású birtokadományozási program előzte meg.	x	
d) A király a regáljővedelmek bővítése érdekében korábban pénzrontással próbálta meg növelni a kamara bevételeit.	x	

4. XIV. Lajos uralkodása (Összesen 4 pont.)

a) B, C, A (Helyes sorrend 1 pont.)

b) (Soronként 1 pont.) *(Helyes logikai kapcsolatot tételezve.)*

intézkedés	intézkedés célja
kölcsön folyósítása <i>vagy</i> manufaktúrák támogatása	manufaktúra alapítás, illetve gépek beszerzése <i>vagy</i> a termelés növekedése
csatornázás <i>vagy</i> útfejlesztés	szállítás megkönnyítése

c) merkantilizmus *vagy* colbertizmus (1 pont)

5. Rákóczi-szabadságharc (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

Az esemény megnevezése	helyszín	forrás száma
sikeres kuruc hadjárat	Dunántúl	2.
országgyűlés kimondja a Habsburg-ház trónfosztását	Ónod	3.
kuruc csatavesztés	Trencsén	1.
fegyverletétel (ténylegesen: zászlóletétel)	Majtény	4.

6. Egységes Németország kialakulása (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)

esemény	évszám	személy	név
„a népek tavasza”	a) 1848	az ekkor megbukott osztrák kancellár:	e) Metternich
a königgrätzi csata	b) 1866	a legyőzött uralkodó:	f) Ferenc József
a sedani csata	c) 1870	a legyőzött uralkodó:	g) III. Napóleon
a Német Császárság kikiáltása	d) 1871	az ekkori német kancellár:	h) Bismarck

7. Gazdasági kiegyezés (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)

- a) 1. államadósság
2. közös ügyek költségei
- b) 1. közös vámhatár/vámterület
2. közös pénz
3. súly- és mértékrendszer
- c) posta- és távirdaügy
- (A válaszok más megfogalmazásban is elfogadhatók, amennyiben tartalmilag helyesek. Az a) és b) feladatban a válaszok sorrendje tetszőleges.)*

8. Szovjet blokk kialakulása és jellemzői (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

- a) NDK/ Német Demokratikus Köztársaság (elfogadható még: Kelet-Németország)
- b) Lengyelország
- c) Csehszlovákia
- d) Jugoszlávia

9. Két világháború közötti Magyarország (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)

- a) kb. 50%
- b) nagybirtokosok vagy nagypolgárok vagy a középosztály
- c) 33-szorosát
- d) várható átlagos élettartam növekedése, egészségügyi ellátás javulása, halálozási ráta csökkenése, természetes szaporodás

10. Rendszerváltás (Összesen 4 pont.)**a)** (Elemenként 0,5 pont.)

Az elmúlt 50 évben mindvégig hivatalos ünnep volt.	<i>március 15.</i> , augusztus 20.
Csak a rendszerváltásig volt hivatalos ünnep.	április 4., november 7.
1989 óta hivatalos ünnep.	október 23.

b) sajtószabadság (1 pont)**c)** 12 pontban megfogalmazott követelések; március 15-i időpont (Elemenként 0,5 pont.)**11. Jugoszlávia felbomlása (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)****a)** Szlovénia **b)** függetlenségüket **c)** etnikailag **d)** homogén **e)** szerbek **f)** elismerte**12. Cigányság problémái (Elemenként 0,5 pont, összesen 3 pont.)****a)**

fogalmak/jelenségek	szám
magas munkanélküliségi arány	2.
rossz egészségügyi állapot	4. vagy 5.
önkormányzatiság	
beilleszkedési nehézségek	6.
szegénység	3.
aprófalvakba költözés	4. vagy 5

b) diszkrimináció

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

13. A kereszténység kialakulása

(rövid)

Műveletek tartalmak		Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően Jézus erkölcsi tanításait mutatja be. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. szeretet, megbocsátás).	0–4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megemlíti, hogy Jézus a Kr. u. I. században (időszámításunk kezdete körül) tevékenykedett, ill. utal rá, hogy Palesztinában működött.	0–4
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános fogalmakat (vallás, Isten, zsidó, törvény stb.) és a következő konkrét történelmi fogalmakat (bűnbocsánat, szemet szemért-elv stb.).	0–4
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. rögzíti, hogy Jézus elveti a szemet szemért-elvet <i>vagy</i> hogy még az ellenségek szeretetét is előírja, és megállapítja, hogy ezzel túllép a zsidó vallás előírásain.	0–4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja Jézus erkölcsi tanításainak újdonságát. T Pl. rögzíti, hogy Jézus a zsidó vallás előírásaiból indul ki, és megállapítja, hogy (kiterjesztőleg) átértelmezi azokat <i>vagy</i> bemutatja a közös és eltérő vonásokat. T Pl. rögzíti, hogy Jézus tanításainak központi eleme a szeretet és a bűnbocsánat, és megállapítja, hogy ezeket a formális előírások elé helyezi.	0–6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

14. Rabszolgakérdés az USA-ban

(rövid)

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó bemutatja a rabszolgatartás kérdésének az amerikai polgárháború kirobbanásában és kimenetelében betöltött szerepét. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggésekre utal.	0–4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megállapítja, hogy az Egyesült Államok északi és déli államai között különbség volt a rabszolgatartás kérdésében (említheti, hogy 1820 után a 36°30' szélességi körtől északra tiltották, délre pedig engedélyezték a rabszolgaságot), és a déli államok Unióból történt kilépése miatt kitört polgárháború 1861 és 1865 között zajlott.	0–4

Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat.</p> <p>T Szakszerűen használja a következő fogalmakat (Észak, Dél, rabszolgatartó állam, rabszolga-felszabadítás, elnök, felszabadítás, polgárháború stb.)</p>	0–4
Források használata	<p>M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy (a missouri-kompromisszum értelmében) északon tilos a rabszolgatartás, és megállapítja, hogy Lincoln rendelete felszabadítja a déli rabszolgákat <i>vagy</i> rögzíti, hogy a missouri-kompromisszum a szabad államokba szökött rabszolgák tulajdonosukhoz való visszajuttatását írja elő, s megállapítja, hogy Lincoln 1863. évi elnöki rendelete már a Konföderáció (Dél) rabszolgáit is felszabadította.</p>	0–4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M A vizsgázó alapvetően a rabszolgatartásnak az USA polgárháborújában játszott szerepét elemzi, és feltárja a rabszolga-felszabadításnak a háború kimenetelére gyakorolt hatását.</p> <p>T Pl. rögzíti a polgárháború kirobbanásának körülményeit, és alapvető okként megnevezi a szabad északi és a rabszolgatartó déli államok közt kialakult korábbi egyensúly megbomlását (említheti, hogy a missouri kompromisszum kimondta, hogy meg kell tartani a kialakult arányt a szabad és rabszolgatartó államok között) <i>vagy</i> említheti, hogy az 1860. évi elnökválasztáson a Republikánus Párt rabszolgafelszabadítási programmal induló jelöltje, Abraham Lincoln győzött, a déliek pedig válaszul kiléptek az Unióból és létrehozták a Konföderációt.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy az 1863-as elnöki rendelet értelmében a volt rabszolgák csatlakozhattak az északiak seregéhez, és megállapítja, hogy a rabszolga-felszabadítása is hozzájárult az északiak végső győzelméhez (<i>vagy</i> Észak végső sikeréhez a földtörvény és a fokozatosan érvényesülő katonai fölény mellett jelentősen hozzájárult a rabszolgatartás eltörlése, de említheti azt is, hogy az Unióban egyre többen vallották, hogy a rabszolgaságot az egész USA-ban el kell törölni).</p>	0–6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

15. Mátyás uralkodása**(rövid)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően Mátyás bevételeit és kiadásait mutatja be. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel (pl. jobbágyi adók túlsúlya, zsoldoshadsereg).	0–4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megemlíti, hogy Mátyás 1458 és 1490 között uralkodott Magyarországon.	0–4
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános fogalmakat (király, kincstár, adó, zsold, rend, reneszánsz, udvar stb.) és a következő konkrét történelmi fogalmakat (rendkívüli hadiadó, harmincad, regálé, fekete sereg, kancellária, kincstartóság, corvina stb.).	0–4
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. rögzíti, hogy Mátyás (elődeihez képest vagy nemzetközi összehasonlításban is) jelentős jövedelmekkel rendelkezett, és megállapítja, hogy ezek nagy részét a jobbágyi adók tették ki <i>vagy</i> pl. rögzíti, hogy zsoldos hadsereget tartott fenn, és megállapítja, hogy ez roppant költséges volt.	0–4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó bemutatja Mátyás bevételeit és kiadásait, elemzi mértéküket és szerkezetüket. T Pl. rögzíti, hogy Mátyás központosított rendi monarchiája európai szintűre növelte a királyi jövedelmeket, és megállapítja, hogy az ország/a városok viszonylagos fejletlensége miatt ezt a jobbágyi terhek emelésével érte el <i>vagy</i> hogy ez a rendkívüli hadiadó rendszeres kivetését jelentette. T Pl. rögzíti, hogy a bevételekkel párhuzamosan a kiadások is többszörösükre nőttek, és megállapítja, hogy az állandó zsoldos hadsereg (fekete sereg) és a török elleni végvárvonallal fenntartása emésztette fel a jövedelmeket <i>vagy</i> hogy Mátyás a pénzt a török elleni védelemre és a nyugati hódításokra és a reneszánsz kultúrára költötte.	0–6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

16. Hunyadi János harcai**(hosszú)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően Hunyadi János törökellenes hadjáratait ismerteti és azokat lényegre törően elemzi. Az elemzés feltárja a hadjáratok eredményeit és kudarcait, és röviden értékeli Hunyadi török-politikáját. A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.	0–8
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megállapítja, hogy Hunyadi János az 1440-es években több hadjáratot is vezet a Balkánon az előretörő és Magyarországot is fenyegető Oszmán Birodalommal szemben, majd az 1456-ban bekövetkező haláláig szervezi a déli végvárrendszer védelmét is.	0–4
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános fogalmakat (hadjárat, hadsereg, taktika, fegyvernem stb.), és szakszerűen használja a következő konkrét történelmi fogalmakat (zsoldos sereg, támadó hadjárat, kormányzó, huszita harcmodor, végvárrendszer, szultán, janicsár stb.)	0–4
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. a csatajelenet és a krónika szövege alapján rögzíti, hogy Hunyadi seregének erőssége volt a páncélos lovasság, és megállapítja, hogy Várnánál és Rigómezőnél a török túlereje és a gyalogos janicsárok fegyelmezett alakulatai miatt ez sem volt elegendő a győzelemhez. T Pl. a címer és a hozzá tartozó leírás alapján rögzíti, hogy Hunyadi János a magyar királyok (Luxemburgi Zsigmond és Jagello Ulászló) szolgálatában emelkedett a bárók közé, és megállapítja, hogy katonai tehetségét és megszerzett vagyonát a török elleni küzdelemnek szentelte; T Pl. a történész elemzése alapján rögzíti, hogy Hunyadi a török terjeszkedést megelőző hadjáratokkal kívánta megakadályozni, és megállapítja, hogy támadó hadjárataiban alkalmazta a modern hadviselés elveit vagy megállapítja, hogy nagyratörő terveit (török kiűzése a Balkánról) modern hadseregére alapozta.	0–8
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó alapvetően Hunyadi János törökellenes hadjáratait mutatja be, és feltárja az eredmények és kudarccok okait. T Pl. rögzíti, hogy Hunyadi 1443 őszén nemzetközi sereggel támadó hadjáratra indult (hosszú hadjárat), s mélyen benyomult a Török Birodalom területére, de megállapítja, hogy a katonai sikerek ellenére nem sikerült	0–10

	<p>tartós eredményt elérni <i>vagy</i> megállapítja, hogy a hadjárat következtében ideiglenesen helyreállt Szerbia függetlensége;</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy Hunyadi 1444-ben (megszegve a törökkel kötött békét) majd 1448-ban is újabb kísérletet tesz a török balkáni pozícióinak meggyengítésére, és megállapítja, hogy mindkét hadjárat vereséggel végződik (Várnánál, illetve Rigómezőnél);</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy Hunyadi offenzív kísérletei végül is kudarcra végződtek, de megállapítja, hogy vállalkozásait mégsem tekinthetjük elhibázottnak vagy eredménytelennek, hisz sikerült feltartóztatnia a törököt <i>vagy</i> rögzíti, hogy a Hunyadi rendelkezésére álló erők nem voltak elegendőek a török legyőzésére, és megállapítja, hogy a következő időszakban a védekezésre került a fő hangsúly a török-politikában;</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	0–8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

17. Függetlenségi Nyilatkozatok**(rövid)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	<p>A vizsgázó összehasonlítja az amerikai és a magyar függetlenségi nyilatkozatokat a függetlenség kinyilvánításának indoka szempontjából.</p> <p>A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggésekre utal.</p>	0–4
Tájékozódás térben és időben	<p>M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi.</p> <p>T Megállapítja, hogy az észak-amerikai angol gyarmatok 1776-ban, a Habsburg Birodalom részét képező Magyarországon pedig 1849. április 14-én adták ki a Függetlenségi Nyilatkozatot.</p>	0–4
Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat.</p> <p>T Szakszerűen használja a következő fogalmakat (trónfosztás, felvilágosodás, nép, nemzet, birodalom, gyarmati függés, önállóság, függetlenség, népfelség, társadalmi szerződés stb.).</p>	0–4

Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. rögzíti, hogy mindkét dokumentum kimondja a jelenlegi hatalom alkalmatlanságát, és megállapítja, hogy az amerikai inkább elvi alapokon nyugszik (társadalmi szerződés vagy népfelség elve), a magyar konkrét sérelmeket sorol fel (említheti a nemzet elárulását, a nemzettel szembeni fegyverfogást vagy a Pragmatica Sanctio megsértését).	0–4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó alapvetően a magyar és az amerikai függetlenségi nyilatkozatot elemzi, és feltárja a trónfosztás indoklása közti különbségek és hasonlóságok okait. T Pl. rögzíti a nyilatkozatok elvi alapját, és megállapítja, hogy az amerikai nyilatkozat a felvilágosodás eszméiből indul ki <i> vagy </i> a magyar országgyűlés bizonyára felhasználta az amerikai dokumentumot a nyilatkozat megfogalmazásánál; T Pl. rögzíti a két függetlenségi nyilatkozat megszületése körüli körülményeket, és megállapítja, hogy míg az Egyesült Államok Anglia gyarmataként kiáltja ki függetlenségét, addig Magyarország a birodalmát centralizálni és országunkat korábbi önállóságától megfosztani akaró Habsburgoktól akar megszabadulni.	0–6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

18. Dualizmus társadalma**(hosszú)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a dualizmus kori Magyarország társadalmát ismerteti és elemzi. A válasz lényegre törően mutatja be a dualizmus-kori magyar társadalom szerkezetét és csoportjait. Az elemzés feltárja a társadalom torlódott szerkezetét, és bemutatja a fontosabb hagyományos és modern társadalmi csoportok jellemzőit. A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.	0–8
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megállapítja, hogy a dualizmus korszaka 1867 és 1918 között volt Magyarországon (említheti, hogy ekkor zajlott a második ipari forradalom).	0–4

Szaknyelv alkalmazása	<p>M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat.</p> <p>T Szakszerűen használja a következő általános fogalmakat (társadalom, gazdaság, réteg, hagyományos, modern, elit, mobilitás stb.), és szakszerűen használja a következő konkrét történelmi fogalmakat (iparosodás, nagypolgár, úri középosztály, dzsentri, kispolgár, paraszt, cseléd, stb.)</p>	0–4
Források használata	<p>M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy a nagypolgárok fényűző életet éltek, és megállapítja, hogy ebben (de társadalmi szerepvállalásukban is) a nagybirtokosokat utánozták.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy a középosztály többszobás városi lakásokban élt, és megállapítja, hogy a lakás a társadalmi reprezentációt is szolgálta (pl. vizitszoba) vagy hogy a cselédtartás általánosan elterjedt volt.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy az egyes társadalmi rétegek elkülönültek egymástól, és megállapítja, hogy a társadalom többsége ezt elfogadhatónak tartotta.</p>	0–8
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M A vizsgázó feltárja a dualizmus kor magyar társadalom jellemzőit.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy Magyarországon az iparosodással megjelentek a modern európai társadalmi rétegek, de megállapítja, hogy fennmaradt a hagyományos csoportok túlsúlya, ezzel kettős (torlódott) társadalom alakult ki.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy az úri középosztály (részben a volt birtokos nemességből származó) hivatalnok- és értelmiségi réteg, míg a középpolgárság tulajdonosi és alkalmazotti csoport volt, és megállapítja, hogy alattuk helyezkedett el a kisiparos, kiskereskedő, ill. állami alkalmazott kispolgárság (pl. vasút).</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy a hagyományos társadalom alsó rétege az aprózódó birtokú parasztság (és a földtelen agrárproletariátus, az uradalmak cselédsége) volt, és megállapítja, hogy növekedett a nagyvárosokban koncentrálódó ipari szakmunkások (és a szakképzetlen városi segédmunkások) létszáma.</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését</p>	0–10
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	0–8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

19. Életszínvonal a Kádár-korszakban		(rövid)
Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó bemutatja, hogyan vezetett az életszínvonal állandó emelésének kádári politikája a korszak végére az ország eladósodásához. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggésekre utal.	0–4
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megállapítja, hogy a Kádár-korszak Magyarországon az 1956-1989 közötti időszakot jelenti, és a vizsgált jelenségek elsősorban a korszak második felére voltak jellemzőek.	0–4
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő fogalmakat (életszínvonal, adósságállomány, világpiac, kölcsön, olajválság, cserearány stb.).	0–4
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. rögzíti, hogy a 70-es évek közepétől (illetve a 80-as évek második felében) jelentősen megnövekedett az ország adósságállománya, és megállapítja, hogy mindez összefügg az olajárrobbanással (vagy a cserearányok romlásával vagy az életszínvonal fenntartása érdekében felvett kölcsönök növekvő mértékével).	0–4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A vizsgázó alapvetően a kádári rendszer életszínvonal-politikája és az ország eladósodása közti összefüggéseket vizsgálja. T Pl. rögzíti, hogy a Kádár-rendszerben a hatalom legfontosabb alapjának tekintették a lakosság életszínvonalának folyamatos emelését, és megállapítja, hogy ennek az elvnek rendelték alá számos politikai és gazdasági döntést. T Pl. rögzíti, hogy a magyar gazdaság képtelen volt alkalmazkodni az olajválság teremtette változásokhoz, és megállapítja, hogy így a magyar gazdaság világpiaci helyzete folyamatosan romlott (vagy a pártvezetés a kibontakozó gazdasági válság következményeit nyugati kölcsönök felvételével kívánta enyhíteni, de a kölcsönök jelentős részét az elért életszínvonal megtartására fordították, és az ország eladósodott).	0–6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

20. Trianoni békeszerződés**(hosszú)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a trianoni békeszerződést ismerteti és elemzi. A válasz lényegre törően mutatja be a trianoni békeszerződés főbb határozatait és azok okait. Az elemzés feltárja a nagyhatalmi célokat (gazdasági és politikai befolyás), a nemzetiségi önállósági törekvéseket valamint a területi és katonai következményeket. A vizsgázó válaszában felhasználja, értelmezi a forrásokat, azokból lényeges megállapításokat, következtetéseket fogalmaz meg.	0–8
Tájékozódás térben és időben	M A vizsgázó a történelmi eseményeket térben és időben elhelyezi. T Megállapítja, hogy a trianoni békeszerződést 1920. június 4-én, az elvesztett I. világháború (1914-18) után írták alá, a Párizs-környéki békék sorában (Versaillesban). Megemlíti, hogy a békeszerződés a történelmi Magyarország jelentős területeit elcsatolta: Erdélyt, a Felvidéket (Kárpátaljával), déli területeket (Bácska, Bánát stb.) valamint egy nyugati sávot (Burgenland).	0–4
Szaknyelv alkalmazása	M A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T Szakszerűen használja a következő általános fogalmakat (háború, béke, győztes, vesztes, terület, népesség, etnikum, gazdaság stb.), és szakszerűen használja a következő konkrét történelmi fogalmakat (népszavazás, jóvátétel, revízió stb.).	0–4
Források használata	M A vizsgázó beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le belőlük. T Pl. rögzíti, hogy a nagyhatalmak gazdasági-politikai befolyásukat akarták növelni (elsősorban Franciaország), és megállapítja, hogy ennek során a nemzetiségek függetlenségi törekvéseire hivatkoztak. T Pl. rögzíti, hogy a békeszerződés elszakította Magyarországtól Erdélyt, a Felvidéket, valamint déli és nyugati területeket, és megállapítja, hogy ezzel Magyarország kis országgá vált <i> vagy </i> hogy ezzel Magyarország soknemzetiségű államból (csaknem) homogén nemzetállammá vált.. T Pl. rögzíti, hogy a békeszerződés eltörölte a hadkötelezettséget <i> vagy </i> megtiltotta a modern haditechnika alkalmazását, és megállapítja, hogy Magyarországot katonailag kiszolgáltatottá tette.	0–8

<p>Eseményeket alakító tényezők feltárása</p>	<p>M A vizsgázó feltárja a trianoni békeszerződés főbb határozatait és ezek okait.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy a békeszerződés aláírására az I. világháborúban elszenvedett súlyos vereség és az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása után került sor, és megállapítja, hogy a győztesek valódi tárgyalás nélkül, diktátumként terjesztették azt elő.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy az I. világháború után Közép-Európa francia befolyási övezetnek számított, és megállapítja, hogy a győztesek kis szövetségeseiket gazdaságilag és katonailag akarták megerősíteni.</p> <p>T Pl. rögzíti, hogy a békeszerződés révén Magyarország elvesztette területének és lakosságának nagy részét, és megállapítja, hogy ezen túl még gazdaságilag (jóvátétel) és katonailag (hadkötelezettség tiltása) is meggyengítették az országot.</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését</p>	<p>0–10</p>
<p>Megszerkesztettség, nyelvhelyesség</p>	<p>A kifejtés mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.</p>	<p>0–8</p>
<p>A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM</p>		<p>42</p>
<p>ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM</p>		<p>21</p>